

Canllaw cyfeirio ar gyfer dychwelyd i'r ysgol (uwchradd)

Ar 19 Chwefror 2021, cyhoeddodd Prif Weinidog Cymru y byddai rhai o'r disgyblion uwchradd yn dychwelyd i'r ysgol ar 22 Chwefror, ac y byddai rhagor yn dilyn ar 15 Mawrth. O ganlyniad, mae NASUWT wedi cynhyrchu'r canllaw cyfeirio hwn i'w aelodau sy'n crynhoi ein cyngor allweddol ynglyn â beth i'w wneud i baratoi ar gyfer dychwelyd i'r gweithle.

Heblaw eich bod wrthi'n addysgu wyneb yn wyneb ar hŷn o bryd, ni ddylid disgwyl i chi fynd i'ch ysgol cyn 15 Mawrth i 'baratoi' ar gyfer ail agor yr ysgol.

A. Cyn i chi ddychwelyd i'r gwaith

- ☐ Darllenwch y fersiwn ddiweddaraf o ganllawiau gweithredol Llywodraeth Cymru i ysgolion yn ofalus. Mae hon gael ar: <https://gov.wales/operational-guidance-schools-and-settings-15-march-html>.
- ☐ Gwnewch yn siŵr eich bod wedi derbyn copi o'r asesiad risg diwygiedig ar gyfer eich ysgol gyfan, a bod y trefnau rheoli risgiau sydd ar waith wedi eu diweddarau i gyfateb â'r canllawiau newydd.
- ☐ Os ydych yn eithriadol agored i niwed yn glinigol, ac os ydych wedi derbyn llythyr gan y Prif Swyddog Meddygol, ni ddylech ddychwelyd i'r gweithle. Os gofynnir i chi ddychwelyd i'r gwaith, cysylltwch â'ch pennaeth ar unwaith.
- ☐ Os ydych yn perthyn i un neu fwy o'r grwpiau eraill sydd dan risg uwch – pobl sy'n agored i niwed yn glinigol, sydd o gefndir du, Asiaidd neu leiafrifoedd ethnig, neu sydd ag anabledd – fe'ch cynghorir yn gryf i ofyn ar frys am asesiad risg unigol wedi ei ddiweddarau i benderfynu sut y gallwch ddychwelyd i'r gwaith yn ddiogel, neu a ddylech barhau i weithio o'ch cartref.
- ☐ Os ydych yn feichiog, bydd angen i chi o leiaf dderbyn asesiad risg unigol sydd wedi ei ddiweddarau, ond dylech hefyd edrych ar ganllawiau'r Llywodraeth i'r DU gyfan, sydd ar gael ar: <https://www.gov.uk/government/publications/coronavirus-covid-19-advice-for-pregnant-employees/coronavirus-covid-19-advice-for-pregnant-employees>. Yn arbennig, os ydych yn feichiog ers mwy na 28 wythnos, bydd angen i chi ofyn i'ch cyflogwr sut maen nhw'n cydymffurfio â'r cyngor a ganlyn: *'Dylai pob cyflogwr ystyried sut i adleoli'r aelodau hynny o staff, a sut i roi pob cyfle posibl iddynt i weithio o gartref, lle bynnag y bo modd.'*
- ☐ Gofynnwch am argaeledd profion COVID-19, am gadarnhad y bydd profion llif unffordd ar gael i chi a'ch disgyblion i bwrpas hunan-brofi gartref, ac am wybodaeth ynglŷn â'r gweithdrefnau i'w dilyn.
- ☐ Os ydych yn gweithio gyda disgyblion sydd ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY), holwch a ydych yn gymwys i gael eich brechu rhag y coronafeirws.

B. Unwaith y byddwch yn dychwelyd i'r gwaith

- ☐ Os na fyddwch yn hyderus bod yr holl drefnau ar gyfer rheoli risgiau'r clefyd COVID-19 wedi eu rhoi ar waith, dewch â'r mater i sylw eich rheolwr llinell yn y lle cyntaf. Mae ffurflen NASUWT ar gyfer rhoi gwybod am ddigwyddiadau ar gael i'w defnyddio ar: <https://www.nasuwt.org.uk/advice/health-safety/coronavirus-guidance/fullreopening-of-schools/complying-with-covid-19-risk-assessments.html>.
- ☐ Gwiriwch a oes trefniadau ar waith i'ch galluogi i gadw pellter corfforol oddi wrth ddisgyblion ac oedolion eraill.
- ☐ Gwiriwch a oes trefniadau ar waith i alluogi i ddisgyblion gadw pellter corfforol oddi wrth ei gilydd. Os dywedir wrthyhych nad yw'n bosibl cadw pellter, gofynnwch am esboniad manwl o'r rhesymau pam nad yw hi'n bosibl.
- ☐ Gwiriwch a oes trefniadau ar waith i sicrhau bod pobl yn gwisgo masgiau/gorchuddion wyneb mewn mannau comunol.
- ☐ Ystyriwch a oes awyriad priodol ar gael ymhob ystafell y disgwylir i chi weithio ynddynt.

C. Cefnogaeth i'n haelodau

Os byddwch yn wynebu unrhyw sefyllfa lle na weithredir y trefnau diogelu sy'n ofynnol yn ôl y canllawiau llywodraethol neu'ch asesiad risg unigol eich hun, dylech drafod eich pryder gyda'ch rheolwr llinell ar unwaith a rhoi cyfle iddynt i ymdrin â'r sefyllfa a'i datrys yn brydlon.

Os byddwch wedi gwneud hynny ac nid yw'r sefyllfa wedi ei chywiro'n foddhaol, ac os byddwch yn dal i gredu eich bod mewn perygl, cysylltwch â NASUWT ar unwaith drwy anfon e-bost at rc-wales-cymru@mail.nasuwt.org.uk.

Os oes Cynrychiolydd Gweithle NASUWT yn eich ysgol, ac os ystyrir bod y broblem dan sylw'n fater sy'n berthnasol i'r aelodau i gyd, dylai eich cynrychiolydd drafod eich pryder gyda'ch pennaeth neu'ch rheolwr llinell ac Ysgrifennydd eich Cymdeithas Leol.

Rydym yn cydnabod bod rhai aelodau'n dal i ddioddef lefelau uchel o bryder ynglŷn â dychwelyd i'r ystafell ddosbarth, hyd yn oed pan fydd ysgol wedi cyflwyno'r holl drefnau rheoli. Mae hwn yn ymateb hollol normal i sefyllfa sy'n anarferol iawn ac yn achosi straen yn fynych. Cydnabyddir yn gyffredinol fod ieched corfforol a meddwl y gweithwyr addysg wedi ei effeithio'n ddrwg gan y pandemig.

Yn unol â chynghor hirsefydlog NASUWT i bob aelod sydd yn y sefyllfa hon, rydym yn eich cynghori i geisio cyngor gan eich meddyg teulu am gefnogaeth os nad ydych yn teimlo eich bod yn gallu dychwelyd i'r gwaith. Rhaid i chi roi'r flaenoriaeth bennaf i'ch ieched a'ch lles.

E-bost: rc-wales-cymru@mail.nasuwt.org.uk
Gwefan: www.nasuwt.org.uk